

NÖDSIGNALER PÅ LAND

För att samordna och ensa betydelsen av nödsignaler på land utan avancerade tekniska hjälpmedel har Räddningsverket sammanställt följande signaler vilka rekommenderas att användas av personer som befinner sig i nöd.

Rekommendationerna utges efter samråd med Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Luftfartsverket, Naturvårdsverket, Rikspolisstyrelsen, SOS Alarmering AB, Televerket samt Överbefälhavaren.

BAKGRUND

För nödsituationer till sjöss och för luftfarten finns nationellt och internationellt fastställda nödsignaler.

För nödsituationer på land finns däremot inga fastställda och igenkända signaler.

Människor rör sig i skogar, ödemarker och i fjällen, både under yrkesutövning och under fritidsaktiviteter. Olika grupper har var för sig utvecklat olika system och metoder för att påkalla uppmärksamhet vid nödsituationer. Med hänsyn till de oklarheter som råder inom området finns anledning att ensa uttrycksmöjligheterna för att kunna visa att det råder en nödsituation.

Mot bakgrund av ovanstående, och efter en kartläggning av de olika varianter av nödsignaler som utvecklats nationellt och internationellt rekommenderar Räddningsverket följande signaler som kan användas vid påkallandet av hjälp vid nödsituationer på land.

Signalerna ersätter inte redan reglerade nödsignaler, utan får ses som ett komplement till dessa.

RÄDDNINGSVRKET

Nils Olof Sandberg

Tommy Häggroth

RÄDDNINGSVÄRKETS REKOMMENDATIONER

PRINCIPER

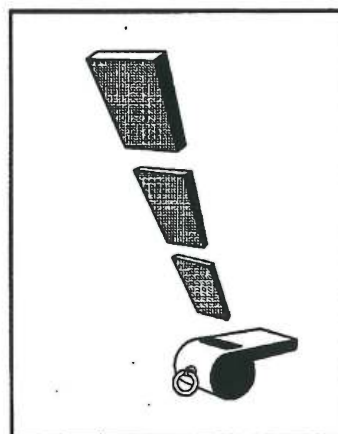
Vid nödläge kan uppmärksamhet påkallas genom att tre täta ljud- eller ljussignaler upprepas med regelbundna intervaller. Visuella signaler bör ha färgen röd eller orange.

- * Antalet tre
- * Färgen orange eller röd

EXEMPEL PÅ TECKEN OCH SIGNALER:

LJUDSIGNALER

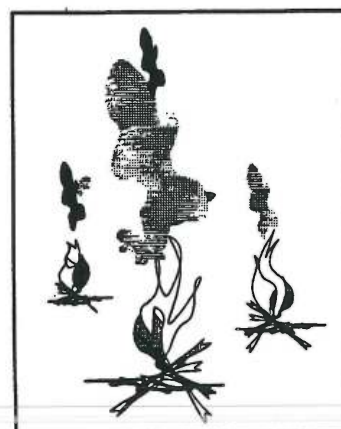
- * Tre visselsignaler med visselpipa
- * Tre skott, knallskott eller liknande

LJUSSIGNALER

Ljussignaler kan avges med lampa, pyroteknik, eld eller dylikt.

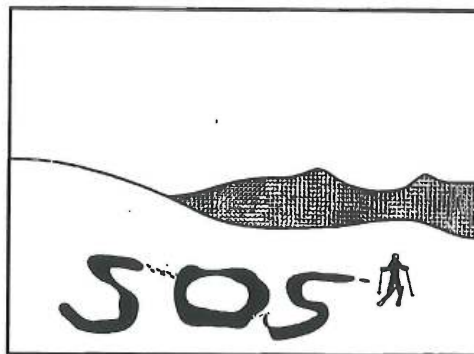
- * Tre blinkningar med ficklampa
- * Tre uppskjutna lyskroppar eller raketer
- * Tre eldar om möjligt placerade i en trekant
- * Tre blinkningar med en signalspegel
- * Röd raket eller rött bloss.

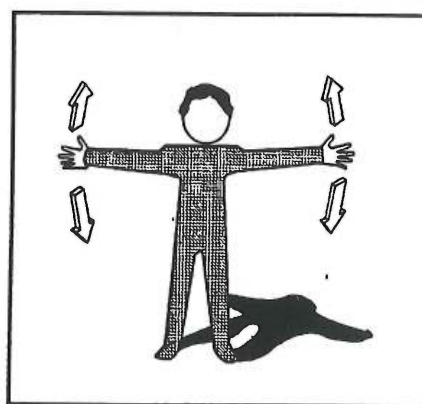
ÖVRIGA VISUELLA SIGNALER

Exempel på övriga visuella signaler som kan avges, främst avsedda att bli uppmärksammade från flygplan eller helikopter, är:

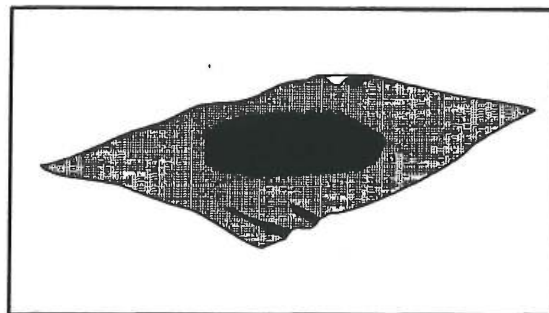
- * Tre markeringar av något slag upptrampade i snö.

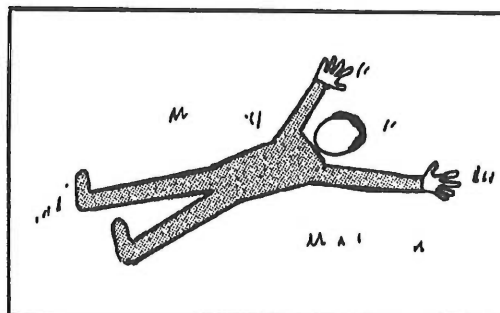
- * Upprepade höjningar och sänkningar av armarna utsträckta åt båda sidorna.

- * En orangefärgad duk med en svart fyrkant eller cirkel, utlagd på marken.

- * En person liggande på marken med armarna sträckta över huvudet.

KOMMENTARER

De rekommenderade nödsignalerna baserar sig på erfarenheter och utvecklade metoder för att göra omvärlden uppmärksam på att en nödsituation föreligger. Vis-sa signaler är hämtade ur internationella bestämmelser för sjöfarten.

Signalerna ersätter inte de redan fastställda och reglerade nödsignalerna, utan är ett komplement till dessa.

Avsikten med vägledningen är att höja den allmänna säkerhetsnivån för personer som vistas i skog och mark.

En förbättring av säkerheten sker genom att andra som vistas i området uppmärk-sammas på att någon behöver hjälp, samt att räddningstjänsten, när den larmats och deltar i en efterforskning, lättare kan hitta de hjälpsökande och kan komma till undsättning.

För att göra nödsignalerna trovärdiga, ska de undvikas i andra sammanhang än i ett nödläge.

För att systemet ska få avsedd verkan krävs att både räddningstjänst och allmän-het får kännedom om de rekommenderade signalerna.

Räddningstjänsten samt övriga direkt berörda myndigheter och organ informeras genom detta cirkulär och förväntas att i sin tur sprida informationen. Allmänheten kommer genom Räddningsverkets försorg att informeras bland annat genom in-slag i TV och genom tryckt information.

SRV CIRKULÄR

Hittills har i serien utkommit

- 1/87 R Koldioxid för brandsläckning
- 2/87 R Acetylen gasflaskor vid brandsläckning
- 3/87 R Helikopter vid skogsbrandsläckning
- 4/87 R Exempel på räddningstjänstplan (Småstads kommun)

- 1/88 R Terrängtransporter
- 2/88 R Vattendykning i kommunal räddningstjänst
- 3/88 R Information från SMHI i samband med räddningstjänst
- 4/88 R Hetzonsbildning vid brand i oljor

- 1/89 R Räddningsarbete vid nödlägen med radioaktiva ämnen
- 2/89 R Skogsbrandbevakning med flyg
- 3/89 B Brandskydd vid föreställningstält
- 4/89 R Kommunala räddningstjänstinsatser i Sverige under år 1988
- 5/89 R Miljö- och personskador vid bränder i anläggningar där kemikalier hanteras
- 1/90 R Kommunala räddningstjänstinsatser i Sverige under år 1989
- 2/90 R Brandförlopp - övertändning containersystem

- 1/91 R Nödsignaler på land

SRV CIRKULÄR utges av Statens räddningsverk. Cirkulären skall vara ett hjälpmedel i räddningstjänsten och befolkningsskyddet. Innehållet i cirkulären är inte att betrakta som föreskrifter eller allmänna råd.

Ytterligare exemplar kan beställas på adress:
STATENS RÄDDNINGSVÄRK, Trycksaksförrådet (rum L 125),
KAROLINEN,
651 80 KARLSTAD